

visé til Loven om Lukning af Butikker, hvorved der i høj Grad er gjort Indgreb i den enkeltes Ret. Den højtærede Minister henviste til Loven om Beværternæring; jeg ønsker specielt at nævne Handelen, fordi det, der paa dette Punkt har været Motivet, er Hensynet til Konkurrencen. Man har sagt som saa: Naar man af Hensyn til Handelsmedhjælperne, Handelskommis'erne o. s. v. har anset det for nødvendigt at fastsætte bestemte Tider, hvor Forretningerne ikke maa være aabne, kan man ikke have det Forhold, at de smaa Forretninger, som ikke har fremmed Medhjælp, kan holde aabent paa Tider, hvor de øvrige Forretninger skal lukke.

Det, som for mig har været Hovedhensynet ved Bedømmelsen af Lovforslaget, er, om man ikke ved at stille Virksomhederne forskelligt gjorde Uret overfor nogen, nemlig overfor de mindre Virksomheder. Saa vidt jeg har kunnet forstaa, har den højtærede Minister og i det hele taget de ærede Medlemmer, som har nævnt Spørgsmaalet om Konkurrence mellem Fabrikkerne, som faar Lov at fortsætte 5 Aar, og alle de Virksomheder, som straks ved Lovens Ikrafttræden skal høre op med Natarbejde, ikke ført noget virkeligt Bevis for, at en saadan Fare ikke er til Stede. Jeg kunde ønske at spørge — og jeg skal vistnok rette mit Spørgsmaal til det ærede 14de Medlem for Hovedstaden (Chr. Hansen) —, om det ikke er saaledes, at her i København arbejder man ogsaa i Arbejdernes Fællesbageri om Natten. Saa vel det ærede Medlem som hans Sidemand nikker bekræftende. Men naar det er Tilfældet, skulde det saa ikke være, fordi man siger: Saa længe de andre bager om Natten, kan vi ikke lade være? De har jo haft Lov til, naar som helst de vilde, at undlade at bage om Natten. Men hvis Begrundelsen for, at de vedblev med Natarbejdet, er den, som jeg nævnedé, er det berettiget af mig at pege paa, at man skal tage sig meget i Vare for at give de store Fabrikker, men ikke de mindre Virksomheder Lov til vedblivende at bage om Natten.

Jeg kan indskrænke mig til disse Bemærkninger, idet jeg stadig gaar ud fra, at det vil være rigtigere i Udvalget at drøfte, hvilke Veje man kan finde til at komme ud over de Vanskeligheder, som efter min Mening særlig ligger i Forholdet mellem de større Bagerier, som faar Lov at fortsætte i 5 Aar, og de mindre, som straks skal ophøre med Virksomheden. Jeg tænker mig noget i Retning

at, at man kunde tage det Kommune for Kommune. Der er ingen Grund til, at man overalt i Landet skal have Lov til vedblivende at bage om Natten, fordi nogle faa Brødfabrikker i enkelte Kommuner af Hensyn til Forholdene, som de ligger, navnlig som de ligger under Krigssituationen, foreløbig ikke kan ophøre med at bage om Natten, det gælder jo navnlig Rugbrød. Jeg tør ikke indestaa for, at man kan komme den Vej ud, men jeg kunde tænke mig, at der var Mulighed for at finde en gylden Middelvej, saa at man ikke udsatte Lovens Ikrafttræden for hele Landet i 5 Aar, men paa de Steder, hvor det er nødvendigt at tage de Hensyn, som Lovforslagets § 3, 2det Stykke, hjemler, kunde ordne det paa en Maade, saa at man ikke stillede de mindre Virksomheder ugunstigt i Konkurrencen med de store.

L. D. Rasmussen: Det glædede mig at høre de ærede Medlemmer af Partiet Venstre og af det radikale Venstre yde dette Lovforslag deres Tilslutning, det giver Haab om, at det skal lykkes at faa gennemført dette overordentlig vigtige Lovforslag og dermed faa gjort Begyndelsen til en Lovgivning, som sikkert er absolut nødvendig. Derimod beklager jeg, at den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Pitzner) ikke syntes at kunne gaa med dertil. Det var særlig det konservative Folkepartis forskellige Skriverier og Udtalelser, som foresvævede mig, da jeg talte om de mange smukke Ord, som var talte om Hjemmene, om Hyggen i Hjemmene og om, at Hjemmene skulde værnes og beskyttes. Men nu hører jeg til min Forbavselse, at netop Ordføreren for dette Parti ikke just stiller sig videre venlig overfor Tanken om at hygge i disse smaa Hjem, der her er Tale om.

Det ærede Medlem bestrider, at Arbejderne udelukkes fra Kulturens Goder, de har et Fridøgn. Ja, det er rigtigt, men det ærede Medlem kan ikke være synderlig kendt i Arbejderkredse, naar han ikke ved, hvorledes det forholder sig der med dette Fridøgn. Det er Skik i de fleste Arbejderhjem, at Arbejderen gerne tilbringer Fridøgnet sammen med sin Familie: det er Hjemmets; derimod benytter man Aftenerne til de Kulturgoder, som jeg nævnedé før, til at gaa til Foredrag, i Teater, paa Koncert o. lign. Bageriarbejdernes Arbejdstid begynder i Almindelighed Kl. 7—8 Aften, og det er dermed uimodsagt slaaet fast, at hver eneste Aften er optaget af Arbejde med Undtagelse